

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ГРАД НИШ
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
ЗГ-289/13
02.12.2013.год.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

САОПШТЕЊЕ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Трећи децембар - Међународни дан особа са инвалидитетом обележава се од 1992. год. када је Генерална скупштина УН усвојила резолуцију у којој се све земље позивају на обележавање тог дана у циљу омогућавања ОСИ једнаког уживања у људским правима и равноправног учешћа у социо-економском, политичком и културном животу заједнице.

У широком корпусу људских права, која су универзална и урођена свим културама и народима, неопходно је поштовање начела забране дискриминације по било ком основу и нарочито у односу на особе које имају лично својство инвалидитета. Потребно је ОСИ као нарочито осетљивој групи, у складу са међународним ратификованим документима омогућити уживање посебних права а све у циљу уклањања социјалних и физичких баријера са којима се ови људи, као личности квалитативно у сваком смислу једнаки другима, свакодневно сусрећу.

Према подацима Светске здравствене организације у Србији живи око 800.000 особа са инвалидитетом о чијем положају се не води довољно рачуна и у односу на које заједница не предузима свеобухватне мере и активности подршке. 70% ОСИ је сиромашно, 13% запослено, од тога 1% у јавном сектору а око 80% деце са инвалидитетом смештено је у посебним институцијама. Ови узнемирујући подаци обавезују све грађане као и актере јавног живота да у оквиру својих могућности и овлашћења допринесу квалитетнијем животу ОСИ и то не искључиво кроз хуманитарни рад и људску солидарност већ најпре кроз унапређење њихових основних људских права.

У том циљу канцеларија заштитника грађана у Нишу у оквиру својих надлежности водила је поступке по притужбама ОСИ, учествовала на разним форумима, између осталог у 2012. год. поднела иницијативу Градском већу Града Ниша да Скупштина града предложи доношење Одлуке о изменама и допунама одлуке о правима из области социјалне заштите на територији града Ниша а које су се тичале унапређења права ОСИ.

Иако је формално-правно решавање проблема ОСИ у погледу непоштовања републичких прописа већим делом у надлежности Заштитника грађана Републике Србије и Повереника за заштиту равноправности, канцеларија заштитника грађана у Нишу је од оснивања 2005. год. ангажовано учествовала у унапређивању права ОСИ и поступала по њиховим притужбама које су се тичале углавном остваривања права пред Центром за социјални рад, Управом за социјалну, дечију и примарну здравствену заштиту, ЈКП "Паркинг сервис", Републичког фонда ПИО и разних олакшица по основу инвалидности.

Заштитник грађана позива суграђане да према ОСИ у свом окружењу буду отворенији, социјално комуникативнији и ангажованији у пружању сваке врсте подршке али на начин као према себи једнакима, јер оне то и јесу.

Заштитник грађана апелује на органе локалне самоуправе, јавне установе да у оквиру својих овлашћења конкретним мерама и активностима а пре свега доношењем одговарајућих законитих одлука и прописа, допринесу равноправности ОСИ, социјалној доступности, доступности јавним објектима и површинама, корекцији организације рада и просторија радницима са инвалидитетом и прилагођавањем школских просторија деци са инвалидитетом.

Универзалност основних људских права односно права ОСИ и њихова ван временска димензија могу се илустровати стиховима средњовековног персијског писца Сеиха Садија из његове збирке песама Ђулистан (дословно Ружичњак) из 1258. год.

"Људи су делови једног тијела,
Јер човјек је створен од исте материје
Кад један дио оболи,
Ни други не остају у миру,
Ти, који се не бринеш за невоље других,
Ниси достојан да те зову човјеком"

(Превод са персијског Ђулистан, Сарајево 1989. год.)

Заштитник грађана
Марина Митић, ср.